

Kędzierzyn-Koźle, 05.03.2021 r.

Sprawozdanie z realizacji w 2020 r. Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami miasta Kędzierzyn-Koźle na lata 2017-2020

Gmina Kędzierzyn-Koźle zaspokajając zbiorowe potrzeby wspólnoty, a w szczególności obszar kultury, zgodnie z art. 87 ustawy (zwanej dalej ustawą) z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 z późn. zm.) zatwierdziła **Gminny Program Opieki nad Zabytkami miasta Kędzierzyn-Koźle na lata 2017-2020** (zwany dalej Programem). Powyższe nastąpiło na mocy Uchwały Nr XLVI/430/17 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle podjętej dnia 31 sierpnia 2017 r. i ogłoszonej w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego z 2017 r. pod poz. 2294.

Większość zabytków potrzebuje stałego inwestowania i dokonywania remontów, które uwidocznia ich wartość historyczną, artystyczną lub naukową oraz zabezpieczą zabytek i powstrzymają proces jego degradacji. Jak co roku Gmina Kędzierzyn-Koźle dążyła do zabezpieczenia stanu zachowania zabytków przedstawiających dużą wartość historyczną, będących jej własnością.

W 2020 r. wykonano prace przy obiektach zabytkowych, takie jak:

- dokonano remontu budynku Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle przy ul. Władysława Planetorza 2: remont pomieszczeń biurowych na parterze, renowacja drzwi wejściowych bocznych do budynku, remont pomieszczeń biurowych na I piętrze,
- dokonano remontu budynku Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle przy ul. Grzegorza Piramowicza 32: remont dachu ¼ od strony parkingu, remont posadzki w pomieszczeniu 146 (BIO), klimatyzacja na I piętrze,
- dokonano remontu budynku Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle przy ul. Władysława Planetorza 2: remont pomieszczeń biurowych na I piętrze – etap II, remont pomieszczeń biurowych na I piętrze – etap III, remont dachu na garażach.

Zintensyfikowane zostały starania o uzyskanie zewnętrznych środków finansowania. Złożony został wniosek o dofinansowanie „Partnerstwo na rzecz ochrony różnorodności biologicznej Gminy Kędzierzyn-Koźle, Gminy Ujazd oraz Nadleśnictwa Kędzierzyn – Etap II – obejmujące m.in. nasadzenia zieleni na terenie zabytkowego parku w Koźlu „Planty”. Wartość dofinansowania dla Gminy Kędzierzyn-Koźle wyniosła 3.831.618,50 zł.

Do końca roku 2020 na pielęgnację, wycinki oraz zabezpieczanie drzew w 2 parkach zabytkowych, na terenie Filii Obozu KL Auschwitz wydatkowano kwotę 65 596 złotych, a na utrzymanie cmentarza Armii Radzieckiej wydatkowano kwotę 12 859,93 zł. Za wykonanie projektu nasadzeń na zabytkowych Plantach Koźła wydatkowano kwotę 62 000 zł, a za wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej zabytkowych Plant Koźła wydatkowano kwotę 30 504 zł.

W 2020 r. prowadzone były prace związane z aktualizacją Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla miasta Kędzierzyn-Koźle. Opracowany został plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Muzeum Ziemi Kozielskiej.

W pierwszym półroczu 2020 r. Muzeum Ziemi Kozielskiej w organizacji pozyskało

a) w drodze darowizny:

- kolekcję Pamiątek po księdzu Ludwiku Rutynie,
- dwa żelazka elektryczne z połowy XX w.

b) w drodze kupna:

- zbiór lokalnych dokumentów budowlanych.

W pierwszym półroczu 2020 r. w Muzeum Ziemi Kozielskiej przeprowadzona została kontrola Archiwum Państwowego w Opolu, którego audytor potwierdził wysoki poziom kultury archiwistycznej instytucji i zapowiedział włączenie Muzeum Ziemi Kozielskiej do elitarnego grona instytucji wzorcowych. W ramach realizacji zaleceń pokontrolnych zakupiono specjalistyczną szafę do przechowywania archiwum zakładowego.

Zadania mające na celu podniesienie świadomości społecznej w aspekcie ochrony i popularyzacji dziedzictwa kulturowego realizowane były przede wszystkim w ramach szeroko pojmowanej edukacji dorosłych, dzieci i młodzieży. Odbiorcy zapoznawani byli z historią miasta oraz dziedzictwem materialnym i sposobami jego ochrony.

Działania w zakresie promocji, edukacji i popularyzacji dziedzictwa kulturowego organizowane były m.in. przez Miejską Bibliotekę Publiczną, Miejski Ośrodek Kultury, szkoły i przedszkola, Muzeum Ziemi Kozielskiej w organizacji.

Wydział Strategii, Rozwoju i Środków Pomocowych wspierał wnioskowanie, realizację oraz rozliczenie projektów realizowanych przez jednostki organizacyjne gminy: szkoły i przedszkola w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Pradziad. Projekty te opierały się o współpracę polskich i czeskich placówek. W Kędzierzynie-Koźlu odbywały się wizyty uczestników projektu z Czech (dzieci i młodzieży) oraz nauczycieli i dyrektorów partnerskich placówek. Uczestnicy projektów w ramach wycieczek oraz różnorodnych zajęć tematycznych zapoznawani byli z lokalnymi tradycjami oraz dziedzictwem kulturowym miasta. Projektem tym w 2020 r. był projekt „Spotkajmy się” realizowany przez PSP5. Wartość projektu wynosiła 17.029,00 EUR. Dofinansowanie wyniosło 15.326,10 EUR (procentowy udział dofinansowania: 90%).

W ramach działania „organizowanie i wspieranie realizacji konkursów, wystaw, seminariów i innych działań propagujących wiedzę o historii i kulturze materialnej miasta” Wydział Strategii, Rozwoju i Środków Pomocowych zrealizował projekt „Szlakiem zabytków polsko-czeskiego pogranicza: wykonanie przystani kajakowej w Sławięcicach (Partner projektu: Krnov)”. Wartość projektu wynosiła 44 011,79 EUR. Dofinansowanie wyniosło 31.764,70 EUR (procentowy udział dofinansowania: 62,80%).

W 2020 roku odbył się Festiwal Mikołaja z Koźła, dedykowany obchodom 600-lecia obrazu Matki Boskiej, umieszczonego w kościele pw. Św. Zygmunta i św. Jadwigi Śląskiej.

Z tej okazji zorganizowane zostało sympozjum naukowe. Łączny koszt organizacji koncertów wyniósł ok. 30 000 zł.

Rok 2020 był rokiem pandemii, mimo to organizacje pozarządowe podjęły trud realizacji projektów w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, szczególnie w II półroczu, ale na dużo mniejszą skalę. Udział publiczności, z uwagi na obostrzenia sanitarne był bardzo ograniczony.

Powołana w 2017 r. Rada ds. ochrony zabytków dalej pełniła funkcję organu opiniodawczo-doradczego Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle w sprawach z zakresu:

- opiniowania projektów aktów prawnych organów gminy, zawierających uregulowania lub określające działania związane z ochroną zabytków położonych na terenie miasta Kędzierzyn-Koźle,
- zgłaszania wniosków i propozycji działań, mających na celu trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie,
- zgłaszania propozycji działań promocyjnych i edukacyjnych związanych z ochroną zabytków,
- podejmowania innych działań na rzecz ochrony zabytków w Kędzierzynie-Koźlu.

Zaaplikowany został wniosek o wartości zadania 4 506 399 zł, który realizowany ma być między IV kwartałem 2021 r. a I kwartałem 2024 roku, o nazwie „Dugnad” w Kędzierzynie-Koźlu. Integracja mieszkańców oraz odbudowa relacji sąsiedzkich jako podstawa rozwoju lokalnego w ramach działania pod nazwą „Rewitalizacja przestrzeni miejskiej – atrakcyjny kwartał śródmiejski gwarantem budowania marki miasta”. Działanie polegać będzie na utworzeniu w centrum miasta nowej atrakcyjnej przestrzeni łączącej funkcje ulicy, deptaku, parkingu i miejsca spotkań mieszkańców – dającej impuls do rozwoju lokalnej małej przedsiębiorczości oraz podnoszącej jakość walorów mieszkaniowych wokół zmodernizowanej przestrzeni. W ramach działania planuje się rewitalizację ul. Głowackiego (uspokojenie ruchu kołowego, utworzenie deptaku i miejsca integracji mieszkańców, wykonanie małej architektury oraz uzupełnienie zieleni (woonerf)). W efekcie zrewitalizowana zostanie przestrzeń publiczna w centrum miasta, na długości ok. 225 m i szerokości 13 m. Przestrzeń będzie dostępna dla osób niepełnosprawnych. Rewitalizacja dotyczyć będzie obszaru objętego strefą B ochrony konserwatorskiej, w której zlokalizowane są obiekty wpisane do rejestru zabytków, jak i włączone do gminnej ewidencji zabytków.

W 2020 roku Rady Miasta podjęła uchwałę w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, poszerzającą grono beneficjentów o właścicieli zabytków znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, a tym samym dającą impuls do podejmowania inicjatyw inwestycyjnych dla ich trwałego zachowania. Do tej pory dotacja mogła być udzielana tylko na zabytki wpisane do rejestru zabytków.

PREZYDENT MIASTA

Sabina Nowosielska

ZASTĘPCA
PREZYDENTA MIASTA
Kędzierzyn-Koźle
ds. Gospodarki Przestrzennej
i Planowania Regionalnego

Kierownik Wydziału
Gospodarki Miejscowości
i Planowania Przestrzennego
Artur Mariszczyk

mgr Małgorzata J. Jurek-Wojcik

